

2

EsP

Unang Markahan

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Ang modyul na ito ay masusing sinuri at niribisa ayon sa pamantayan ng DepEd Regional Office 4A at ng CLMD CALABARZON. Ang bawat bahagi ay tiniyak na walang nilabag sa mga panuntunan na isinasaad ng Intellectual Property Rights para sa karapatang pagkatuto.

Mga Tagasuri

Edukasyon sa Pagpapakatao Ikalawang Baitang

Regional Office Development Team: Job S. Zape Jr., Jaypee E. Lopo, Romyr L. Lazo, Fe M. Ong-ongowan, Lhovie A. Caulan, Sonny Bhoy L. Flores at Allan Medenilla

Schools Division Office Development Team: Edna F. Hemedez, Jackie Lou A. Almira, Olive Delington, Alijandra S. Puntillar, Liezel A. Baraquio, Freslen A. Vilar, Raidiz P. Nataya, John Fritz Bahilango, Ma. Corazon D. Bien, Inee E. Ilao, Herce A. Viray, Maricher S. Garcia, Philip D. Cruz, Maria Cristina F. Lim, Jhenny P. Encina at Josiel Joulie Legaspi

Edukasyon sa Pagpapakatao Ikalawang Baitang
PIVOT 4A Learner's Material
Unang Markahan
Unang Edisyon, 2020

Inilathala ng: Kagawaran ng Edukasyon Rehiyon IV-A CALABARZON
Patnugot: Wilfredo E. Cabral
Pangalawang Patnugot: Ruth L. Fuentes

Gabay sa Paggamit ng PIVOT Learner's Material

Para sa Tagapagpadaloy

Ang modyul na ito ay inihanda upang makatulong sa ating mga mag-aaral na madaling matutuhan ang mga aralin sa asignaturang EsP. Ang mga bahaging nakapaloob dito ay sinigurong naayon sa mga ibinigay na layunin.

Hinihiling ang iyong paggabay sa pagbibigay sa ating mga mag-aaral ng tamang paraan ng paggamit nito. Malaki ang iyong maitutulong sa pag-unlad nila sa pag-unawa sa pagpapakita ng kakayahan nang may tiwala sa sarili na kanilang magiging gabay sa mga sumusunod na aralin.

Salamat sa iyo!

Para sa Mag-aaral

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang modyul na ito ay may mga bahagi at icon na dapat mong maunawaan.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit nito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anomang marka o sulat ang anomang bahagi ng modyul. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.
2. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat pagsasanay.
3. Obserbahan ang katapatan at integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
4. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
5. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagdaloy kung tapos nang sagutin lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang iyong guro o tagapagdaloy. Maaari ka rin humingi ng tulong kay nanay o tatay, o sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami, sa pamamagitan ng modyul na ito, na makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakakuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi sa MELC. Kaya mo ito!

Mga Bahagi ng PIVOT Modyul

	Bahagi ng LM	Nilalaman
Panimula	Alamin	Ang bahaging ito ay naglalahad ng MELC at ninanais na outcome ng pagkatuto para sa araw o lingo, layunin ng aralin, pangunahing nilalaman at mga kaugnay na halimbawa para makita ng mag-aaral ang sariling kaalaman tungkol sa nilalaman at kasanayang kailangan para sa aralin.
	Suriin	
Pagpapaunlad	Subukin	Ang bahaging ito ay naglalahad ng mga aktibidad, gawain, nilalaman na mahalaga at kawili-wili sa mag-aaral, karamihan sa mga gawain ay umiinog lamang sa mga konseptong magpapaunlad at magpapahusay ng mga kasanayan sa MELC lalo na ang bahaging ito ay nagbibigay ng oras para makita ng mag-aaral ang alam niya, hindi pa niya alam at ano pa ang gusto niyang malaman at matutuhan.
	Tuklasin	
	Pagyamanin	
Pakikipagpalihan	Isagawa	Ang bahaging ito ay may iba't ibang gawain at oportunidad sa pagbuo ng kailangang Knowledge Skills and Attitude (KSA). Pinahihintulutan ng guro ang mga mag-aaral na makisali sa iba't ibang gawain at oportunidad sa pagbuo ng kanilang mga KSA upang makahulugang mapag-ugnay-ugnay ang kanilang mga natutuhan pagkatapos ng mga gawain sa D. Inilalantad ng bahaging ito sa mag-aaral ang totooong sitwasyon/ gawain ng buhay na magpapasidhi ng kaniyang interes upang matugunan ang inaasahan, gawing kasiya-siya ang kanilang pagganap o lumikha ng isang produkto o gawain upang ganap niyang maunawaan ang mga kasanayan at konsepto.
	Linangin	
	Iangkop	
Paglalapat	Isaisip	Ang bahaging ito ay nagtuturo sa mag-aaral ng proseso na maipakikita nila ang mga ideya, interpretasyon, pananaw, o pagpapahalaga at makalikha ng mga piraso ng impormasyon na magiging bahagi ng kanilang kaalaman sa pagbibigay ng repleksiyon, pag-uugnay o paggamit nang epektibong nito sa alinmang sitwasyon o konteksto. Hinihikayat ng bahaging ito ang mga mag-aaral na lumikha ng mga estrukturang konseptuwal na nagbibigay sa kanila ng pagkakataong pagsamahin
	Tayahin	

Pagsasakilos ng Kakayahang Taglay

Aralin

I

Bawat batang tulad mo ay nagtataglay ng iba't bang kakayahan o talento. Ang mga ito ay biyayang mula sa Panginoon na nagiging dahilan upang maisagawa mo ang mga bagay-bagay.

Habang ikaw ay lumalaki, patuloy na nadaragdagan o mas humuhusay ang iyong mga kakayahan lalo na't ginagamit o ipinakikita mo ang mga ito.

Sa pagtatapos ng araling ito, inaasahang naisakikilos mo ang sariling kakayahan sa iba't ibang pamamaraan tulad ng pag-awit, pagguhit, pagsayaw, pakikipagtalastasan at iba pa.

Magsimula ka na. Alamin at mas pahasayin pa ang mga kakayahang angkin.

D

Kaya mo na bang tukuyin kung ano ano ang mga kakayahang mayroon ka at ang ibang batang tulad mo?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Tingnan ang bawat larawan. Lagyan ng tsek (/) ang patlang kung ito ay nagpapakita ng kakayahan. Lagyan naman ng ekis (X) kung hindi. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. _____

2. _____

3. _____

PIVOT 4A CALABARZON

Ano ang naging batayan mo sa pagbibigay ng iyong kasagutan? Paano nga ba masasabing ang isang kilos ay maituturing na kakayahan? Halika, iyong tuklasin.

Ang kakayahan o talento ay isang espesyal na katangian. Ito ay ang kakayahang gawin ang isang bagay nang mahusay. Maaaring ito ay katulad ng sa iba. Posible ring ikaw lamang ang mayroon o kakaunti kayong nagtataglay nito.

Ilan sa mga kakayahang mayroon ang batang tulad mo ay ang kahusayan sa pag-awit, pagguhit, pagsasayaw at pakikipag-talastasan o pakikipag-usap sa iba. Maliban dito, maituturing ding kakayahan ang pagtugtog ng mga instrumentong pang-musika, pagbigkas ng tula, pagra-rap, **beatbox**, at marami pang iba.

Ano ano nga bang kakayahan ang meron ka? Maaari mo bang ibahagi ang mga ito?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Basahin ang imbentaryo ng mga kakayahan. Tukuyin ang mga kakayahang taglay mo sa pamamagitan ng paglalagay ng tsek (/) sa patlang. Ekis (X) naman ang ilalagay kung hindi ito kabilang sa iyong kakayahan. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

Mga Kakayahang Taglay Ko

___1. Pagguhit	___6. Pagtugtog ng instrumento
___2. Pagtula	___7. Pagsayaw
___3. Pag-awit	___8. Paglalaro ng isports
___4. Pag-langoy	___9. Pag-arte
___5. Pagsulat	___10. Pagbibilang

Gaano ka kahusay sa mga kakayahang minarkahan mo ng tsek (/)? Maaari mo bang isa-isahin ang tatlo sa pinaka-paborito mong kakayahan?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Pumili ng tatlong pinaka-natatangi mong kakayahan. Isulat ang mga ito o iguhit. Maaari ring gumupit ka ng sariling larawan o mula sa magasin at idikit ang mga ito sa iyong kuwaderno. Tingnan ang halimbawa sa ibaba.

Ako si Anna B. Mahusay. Sa edad kong pito (7), magaling akong gumuhit o mag-**drawing**. Maliit pa lamang ako ay tinuruan na ako ng aking tatay. Nakahiligan kong gumamit ng lapis, papel at krayola upang maiguhit ang gusto kong larawan.

Maliban dito, maipag-mamalaki ko rin ang mga kakayahan ko sa pag-awit at pagsayaw. Araw-araw akong nag-eensayo upang lalo pang humusay.

E

Pag-usapan naman natin ang mga kakayahang hindi mo taglay. Alin alin sa mga ito ang nais mo sanang matutuhan o maging talento? Bakit gusto mong taglayin ang mga ito?

Gawaing Pagkatuto Bilang 4. Pumili ng tatlo sa Pahina 7 na minarkahan mo ng ekis (X) na nais mong taglayin bilang kakayahan. Isulat ang dahilan kung bakit gusto mo ang mga ito. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

**Kakayahang Nais Kong
Taglayin**

**Dahilan Kung Bakit Gusto
Kong Matutuhan**

1. _____
2. _____
3. _____

Naipakilala mo na ang iyong mga natatanging kakayahan. Natukoy mo na rin ang mga talentong nais mong matutuhan. Ano ano nga ba ang dapat mong gawin sa mga ito?

Ang mga kakayahang mayroon ka ay dapat mong linangin. Kapag ito ay laging ginagamit, ginagawa o ipinakikita, mas lalo kang huhusay. Samakatuwid, kapag hindi ka nag-ensayo o pinili mong huwag itong ipakita, maaari itong mawala sa iyo.

Maaari namang magkaroon ka ng mga kakayahang wala pa sa iyo ngayon. Unang dapat gawin ay magkaroon ng pagnanais na matutuhan o taglayin ang mga ito. Pangalawa, kumilos upang magkaroon nito. Subukang magpaturo sa marunong, manood sa iba na nakagagawa nito o matuto sa tulong ng sarili.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Pumili ng isang kakayahang nais ipakita. Pag-planuhan kung paano ito gagawin at mag-ensayo rin. Ipaalam sa mga kasama sa bahay at imbitahin silang manood sa iyong gagawin. Bago simulan ang pagtatanghal, magpakilala muna at sabihin ang pahayag sa ibaba.

Magandang araw po sa inyong lahat. Ako po si (sabihin ang buong pangalan, edad at baiting). Ipakikita ko po sa inyo ang aking kakayahan sa (banggitin ang talentong ipakikita). Sana po ay inyong maibigan. Maraming salamat po!

Kumusta ang iyong naging pagtatanghal? Ano ang naramdaman mo bago, habang at pagkatapos nito?

Naibigan ba ng mga nanood ang ipinakita mong kakayahan? Ano ano ang kanilang mga sinabi ukol dito?

Binabati kita! Ipagpatuloy mo ito.

AKO'Y NATATANGI

J. Lopo

Sa murang gulang akin nang taglay
Kakayahang biyaya ng Maykapal
Pagsulat, pagguhit, pag-awit iaalay
Pag-arte, pagtula ay aking inaaral.

Pakikipag-usap ay kaya ring gawin
Pakikipagtalastasan ito kung tawagin
Paglalaro ng isports akin ding nanaisin
Pararamihin ko, kakayahang tataglayin

Lahat ng kaya ko, aking lilinangin
Ang mga hindi, aking susubukin
Magpapatulong sa mga may angkin
Magkakaroon din ng sariling galing!

Talentong angkin ay ituturo sa iba
Ibabahagi ko anoman ang kaya
Kakayahan ko'y laging ipakikita
Isasakilos ko ito ng may buong saya.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 6A: Lagyan ng 😊 ang patlang kung naaayon ito sa isinasaad ng tula at ☹️ naman kung hindi.

- ____ 1. Ang kakayahan ay regalo mula sa Diyos.
- ____ 2. Mahusay na ang bata sa pag-arte at pagtula.
- ____ 3. Pauunlarin o lilinangin niya ang kaniyang kakayahan.
- ____ 4. Hihingi ang bata ng tulong mula sa iba.
- ____ 5. Ipagdadamot niya ang kaniyang kakayahan.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 6B: Sagutin ang tanong na: Anong magandang katangian ng bata sa tula ang nais mong tularan? Ipaliwanag kung bakit. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

Ang gusto kong katangian ng bata sa tula ay ang pagiging _____. Gagawin ko rin ang ginawa niya na _____.

Bawat batang tulad mo ay may angking kakayahan o talento. Ang mga ito ay dapat linangin upang mas maging mahusay o lalo pang gumaling. Huwag mahiyang ipakita ang mga ito.

Kung nais mong maragdagan ang iyong kakayahan, maaari ka pang matuto. Maraming paraan ang pwede mong gawin.

Gawing makabuluhan at kapaki-pakinabang ang iyong oras. Ituon ang isipan sa pagsasanay at pagsasakilos ng mga kakayahan.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 7: Basahin at unawain ang bawat pahayag. Isulat sa patlang ang salitang Tama kung naayon ito sa iyong natutuhan at Mali naman kung hindi. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

- ____ 1. May kakayahan ka kaya nagagawa mo ang mga bagay.
- ____ 2. May mga batang walang kahit anong uri ng kakayahan.
- ____ 3. Ang pag-eensayo, pagpapaturo at hindi pagpapakita nito ay paraang ng paghubog sa mga kakayahan.
- ____ 4. Mawawala ang kakayahan kapag hindi ginagamit.
- ____ 5. Hindi dapat mahiyang ipakita ang kakayahan.

Ako ay natatangi. Kaya kong tukuyin ang dapat gawin at isakilos ang kakayahang angkin!

Gawain sa Pagkatuto Bilang 8: Basahin at unawain ang bawat sitwasyon. Tukuyin ang nagpapakita ng tama at mahusay na pagsasakilos ng mga kakayahan. Isulat ang letra ng tamang sagot.

- ____ 1. Napansin ng nanay ni Leo na nasa tono ang kanyang pag-awit. Dahil dito, naisipan niyang bumili ng mikropono para makapagsanay ang anak.

Sinabihan siya ng ina na may darating na bisita sa makalawa, kaya siya ay

- A. nagmaktol at sinabing ayaw niyang kumanta
- B. nagmadaling lumabas at mas piniling maglaro
- C. sumunod sa ina at nag-ensayong mabuti

____2. Hindi marunong sumayaw si Cathy subalit nais niyang matuto, kaya

- A. nakinig siya ng mga tugtog na gamit sa pagsasayaw
- B. nagpaturo siya sa kapatid na mahusay sumayaw
- C. nagbasa siya ng mga kuwento tungkol sa pagsasayaw

____3. Mahusay maglaro ng isports na badminton si Karl. Nais magpaturo ng kaibigan niyang si Gina, kaya pinayuhan niya itong

- A. tumingin ng larawan ng iba't ibang raketang pambadminton
- B. bumili ng kasuotang gamit sa paglalaro ng badminton
- C. sumama at sumali sa kanyang magsanay araw-araw

____4. Nahihiyang sumali si Jane sa kompetisyon sa pagbigkas ng tula kahit na kabisado niya ang piyesa. Natatakot siyang humarap sa maraming tao. Bilang kaibigan sasabihan mo siyang

- A. lakasan ang loob at subukan upang masanay
- B. huwag na ngang lumahok upang hindi mapahiya
- C. magdahilan na masama ang kanyang pakiramdam

____5. Iyak nang iyak si Lorenzo dahil hindi niya magawang bumasa ng mabilis. Kung ikaw siya, ang gagawin mo ay

- A. mananahimik na lamang upang hindi mapansin
- B. magpapaturo sa nanay o tatay at mag-eensayo
- C. magpapatulong na ipabasa ang teksto sa marunong

Pagpapahalaga sa Kakayahan

Aralin

WEEK

3

I

Natutuhan mo sa nakaraang aralin na ang bawat bata ay nagtataglay ng iba't ibang kakayahan. Binanggit mo ang mga ito at maging ang wala ka ngunit nais mong aralin. Kaya mong mas pahasayin pa ang mga ito. May paraan din upang matuto pa ng ibang kakayahan.

Para saan nga ba ang mga ito? Ano ano ba ang dapat mong gawin dito?

Sa pagtatapos ng araling ito, inaasahang napahahalagahan mo ang saya o tuwang dulot ng pagbabahagi ng anomang kakayahan o talento.

D

Kaya mo ng tukuyin ang mga larawan na nagpapakita ng kakayahan. Ngayon naman, makikilala mo ba ang uri ng kakayahang ipinakikita sa mga larawan?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Tukuyin ang uri ng kakayahan na ipinakikita sa bawat larawan. Piliin ang angkop na salita mula sa pagpipilian sa kahon. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. _____

2. _____

3. _____

PIVOT 4A CALABARZON

4. _____

5. _____

<i>pag-awit</i>	<i>pagsayaw</i>	<i>paglalaro</i>	<i>pagguhit</i>	<i>pagtugtog</i>
-----------------	-----------------	------------------	-----------------	------------------

Napansin mo ba ang mukha ng bawat bata sa mga larawan? Ano anong emosyon ang ipinakikita? Tama bang maging ganito ang damdaming ipakita ng batang tulad mo sa pagsasakilos ng mga kakayahan?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Tukuyin ang emosyong ipinakita ng bata sa bawat larawan sa nakaraang gawain. Isulat ang iyong pasya sa ikatlong hanay kung Tama ba o Mali na ito ang ipakitang damdamin sa pagsasakilos ng kakayahan.

Larawan Bilang	Emosyon	Pasya
1	_____	_____
2	_____	_____
3	_____	_____
4	_____	_____
5	_____	_____

Emosyon: masaya, malungkot, takot, galit

Pasya: Tama o Mali

Hindi sapat na taglay mo lamang ang mga kakayahan. Nararapat mo itong linangin at pahalagahan. Maliban dito, mahalagang maipakita o ang tamang emosyon o damdamin habang ipinamamalas o ikinikilos mo ang iyong angking kakayahan.

May ilan na yumayabang o nagmamataas dahil sa pagkakaroon nito. Ang iba naman ay tinatamad, natatakot o nahihiyang ibahagi ang mga ito. May mga batang napipilitan lamang at nagagalit habang ginagamit ang mga talento. Huwag mo silang tularan. Hindi tama ang mga gawaing ito.

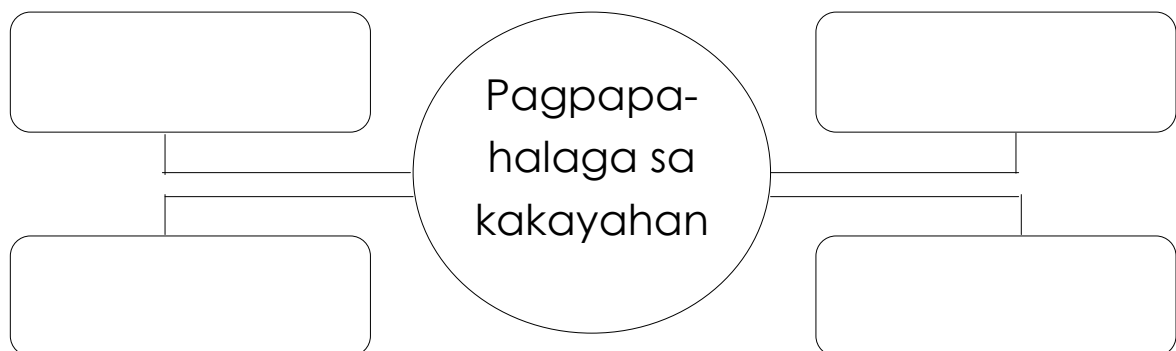
Bilang bata, nararapat na ikatuwa mo ang mga ito. Hindi lahat ay nabiyayaan ng kakayahang taglay mo. Kung masaya ka sa pagpapakita ng mga ito, makapagdudulot ka rin ng saya sa iyong pamilya at sa iba.

E

Napahahalagahan mo ba ang iyong mga kakayahan? Paano mo ito ginagawa?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Punuan ang mga bilog ng paraang iyong ginagawa upang maipakita ang pagpapahalaga sa iyong mga kakayahan. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

Taglay mo ang iba't ibang kakayahan. Laging tatandaan na dapat mo itong gamitin at linangin. Mahalagang sa paggamit at paglinang mo nito ay kinakikitaan ka ng saya. Buong puso at sigla mo itong ibahagi sa ibang tao.

Naipakikita ang pagpapahalaga sa mga kakayahan sa pamamagitan ng sumusunod:

1. Pagpapasalamat sa Diyos sa kakayahang taglay.
2. Paggamit o pagpapakita ng mga ito.
3. Pag-eensayo upang mas mapaunlad ang mga ito.
4. Pagpapaturo sa marurunong o mahuhusay.
5. Sariling pagsisikap na matuto ng mga kakayahan.

Ang pagpapahalaga sa mga kakayahan ay magdudulot ng kasiyahan sa iyong sarili. Matutuwa din sa iyo ang ibang tao. Kalulugdan ka rin ng Diyos.

Samantala, ang kawalang pagpapahalaga ay maaaring mauwi sa paghina, pagkalimot o pagkawala ng kakayahan. Maaring hindi mo na magawa ang dating kaya mong gawin. Huwag mo sanang hintaying mangyari ito sa iyo.

Gawaing Pagkatuto Bilang 4: Unawain ang bawat sitwasyon. Lagyan ng tsek (/) kung ito ay pagpapahalaga sa kakayahan. Lagyan naman ng ekis (X) kung hindi. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

_____ 1. Nag-**video** si Ricky ng sarili habang umaawit.

Ini-**upload** ito upang maipakita sa iba.

_____ 2. Sumali sa pagsasanay sa paglangoy si Kenneth.

_____ 3. Tumangging sumayaw si Carla kahit na mahusay siya.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Sagutin ang sumusunod na katanungan. Isulat ang letra ng tamang sagot. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

1. Ang nagpapakita ng tama ang ginagawa sa kaniyang taglay na kakayahan ay si
 - A. Jenny na nakasimangot habang gumuguhit ng larawan
 - B. Carlo na nakangiti habang sumasayaw
 - C. Maricel na nahihiya habang umaawit
2. Inaya ka ng iyong kaibigang si James upang mag-aral sumayaw. Marunong ka na at taglay mo ang kakayahang ito kaya
 - A. hindi na sasama dahil mahusay ka na
 - B. sasama at panunoorin mo siya
 - C. sasama at mag-eensayo upang mas matuto
3. Ang kakayahang hindi ginagamit o ipinakikita ay maaaring
 - A. makalimutan o mawala nang tuluyan
 - B. mas lalo pang humusay
 - C. maging bagong kakayahan
4. Nagkuwentuhan kayo ng kapitbahay mong si Azenith. Nabanggit niya sayo na lima ang taglay niyang kakayahan. Tatlo lamang ang mayroon ka kaya ikaw ay
 - A. malulungkot dahil kakaunti ang taglay mo
 - B. matutuwa dahil kakaunti ang ipakikita mo
 - C. magsisikap na maragdagan din ang kakayahan
5. Ang sumusunod ay paraan upang mapahalagahan ang mga kakayahan, maliban sa
 - A. pagpapaturo sa hindi marurunong o hindi mahuhusay
 - B. pagpapasalamat sa Diyos sa kakayahang taglay
 - C. paggamit o pagpapakita ng mga ito

Pagharap at Paglaban sa Takot

Aralin

WEEK

4

I

Napag-aralan mo na ang tungkol sa iyong mga kakayahan. Natutuhan mo rin na dapat na isakilos at pahalagahan ang mga ito.

Subalit may mga pagkakataon na ikaw ay nahihiyang ipamalas ang mga ito. Minsan naman, ikaw ay natatakot dahil sa kulang pa ang tiwala sa iyong sarili. Maaari ring dahil ito sa sinasabi o ginagawa ng iba sa iyo.

Ano ano kaya ang dapat mong gawin sa tuwing ikaw ay nakakaramdam ng takot? Kaya mo ba itong harapin nang buong tapang?

Sa pagtatapos ng araling ito, ikaw ay inaasahang nakapagpapakita ng kakayahang labanan ang takot kapag may nambu-bully.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Basahin ang usapan ng dalawang bata. Piliin ang numero ng pahayag na maituturing na halimbawa ng pambu-bully. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

1. Hahaha. Butas ang suot mong damit, Pia. Hindi rin maganda ang boses mo!

2. Okay lang, Neil. Malinis naman ito. Nag-eensayo ako upang gumanda ang boses ko.

3. Tigilan mo na yan. Hindi ka na huhusay. Huwag ka ng umasa!

4. Nabasa ko sa aking aralin na kapag pinag-aralan ko, huhusay ako.

6. Ayaw ko sa'yo! Iba na lang ang tuturuan ko.

5. Pwede mo ba akong turuang kumanta?

PIVOT 4A CALABARZON

Tama ba ang mga napili mong sagot? Ano ang naging batayan mo sa pagtukoy ng mga pahayag na halimbawa ng pambu-bully?

Ang pambu-bully ay paggawa ng kilos o pagsasabi ng hindi magandang pananalita sa kapwa. Halimbawa nito ang paulit-ulit na pananakit na pisikal, pasalita o emosyonal. Kadalasang biktima nito ang mga mas bata, mas maliit o inaakalang mas mahina.

Nangyayari ito sa dalawang paraan. Una ay pisikal o harapan. Pangalawa ay **online** o **virtual** gamit ang kompyuter, **internet** at ibang katulad na pamamaraan.

Sa iyong paglaki, mas mauunawaan mo ang kahulugan nito ayon sa batas. Aaralin mo rin ang mas malalim na pagtalakay nito.

Nais mo bang mapayaman pa ang kaalaman tungkol sa **bullying**? Basahin ang kwento ni Tina, mag-aaral sa ikalawang baitang.

Tinakot si Tina
J. Lopo

Si Tina, pitong taong gulang, ay batang masayahin. Kahit mahirap lang sila ay nagsisikap siyang mag-aral. Pangarap niyang maging guro. Gusto niyang turuang magbasa ang mga bata.

Dahil sa pagkalat ng virus na kilala sa tawag na COVID-19, nawalan ng trabaho ang kaniyang ina. Nagtitinda na lamang ito ng mga kakanin. Tinutulungan niya ang kanyang nanay sa pagtitinda.

Araw ng Sabado ay maagang lumabas si Tina bitbit ang basket. Nagmamadali siyang maipaubos ang tinda. Dumaan siya sa kalye na lagi niyang nilalakaran.

PIVOT 4A CALABARZON

Maya-maya ay may mga humarang sa kaniya. Tama, si Paulo nga ito at mga kaibigan niyang 12-taong gulang. "Ibigay mo na sa amin ang mga pagkain. Kagaya ng dati, anim na piraso dapat," sabi ni Paulo.

"Pakiusap, tigilan niyo na ako. Palagi ko na kayong pinagbibigyan. Hindi na maaari dahil mababawasan ang benta ko," tugon ni Tina.

"Tinatanggihan mo na kami! Lalaban ka na ba?," sabi ng isa. "Sa liit mong iyan, isang suntok lang kita para matumba," sigaw ng isa pa. "Huwag ka ng umangal, payatot at pandak," dagdag nito.

"Hindi tama ang ginagawa ninyo. Maling lagi ninyo akong inaaway at pinagsasalitaan ng masasakit," paliwanag niya.

"Ibibigay mo o hindi? Bilisan mo at gutom na kami," utos ni Paulo habang naka-amba ang kamao. Aktong susuntukin si Tina kaya muli siyang sumagot.

"Pasensiya na kayo pero hindi na pwede. Kapag nagpumilit kayo ay isusumbong ko na kayo sa nanay at tatay ko. Sasabihin din namin sa mga magulang ninyo ang ginagawa ninyo."

Nagsi-takbo ang mga ito. Napangiti si Tina. "Sa wakas," aniya, "nagawa ko silang harapin nang buong tapang." Tiyak na hindi na nila ako ibu-bully.

Nagpatuloy siya sa pagtitinda. Maraming bumili at agad itong naubos. Umuwi siyang masaya at ibinigay ang pera sa kaniyang nanay.

Naibigan mo ba ang kuwento? Ano ba ang nangyari kay Tina habang siya ay nagtitinda ng kakanin?

Hindi ba kahanga-hanga siya? Bukod sa pagiging matulungin, naipakita rin niya ang kakayahang labanan ang takot.

Ikaw, kaya mo rin ba itong gawin?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Mag-isip ng pangyayari o sitwasyon na ikaw ay nakaranas ng pagkatakot. Ano ang ginawa mo? Kung mangyayari itong muli, ano ang iyong gagawin? Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

Sitwasyon	Ginawa	Gagawin kung mangyari itong muli

Magpatulong sa nanay, tatay o kapatid na maipakita ito sa isang pagsasadula o pag-ganap ng napiling sitwasyon.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Punan ang tsart ng mga maaaring gawin upang labanan ang takot kapag may nambu-bully. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

Gawain sa Paglaban sa Takot (kapag may nambu-bully)	

PIVOT 4A CALABARZON

Karaniwang nararanasan ng batang tulad mo ang matakot. Subalit hindi dapat magpadala dito. Hindi rin dapat na balewalain lalo na kung nakararanas ng pambu-**bully**. Tandaan ang mga paraan upang maipakita ang kakayahang malabanan ang takot.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Sagutin ang mga katanungan. Piliin ang letra ng tamang sagot. Isulat ito sa iyong kuwaderno.

- ____ 1. Ang paulit-ulit at sinasadyang pananakit, pisikal man, sa pananalita o emosyonal ay matatawag na
A. **bullying** B. pananakot C. pang-aalaska
- ____ 2. Kapag may nambu-bully, maaaring
A. umiwas B. huwag matakot C. A at B
- ____ 3. Sa mga pagkakataong natatakot ka dahil may nambu-**bully** sa iyo, pinaka-mainam gawin ang
A. balewalain ito hanggang magsawa sila
B. labanan ang takot at harapin ito
C. umiyak na lang upang maawa sila
- ____ 4. Palagi kang sinasabihan ng kapitbahay mo na lampa at mabagal tumakbo. May mga pagkakataon ding itinulak ka niya at nasaktan. Sa susunod na gawin niya ulit ito sa iyo, ikaw ay
A. lalaban na at makikipag-away
B. makikipag-usap nang maayos
C. tatakbo upang maka-iwas
- ____ 5. Nakita mong pilit kinukuha ni Arlan ang laruan ng mas batang si Jano. Sasabihin mo kay
A. Jano na ibigay na lang para walang gulo
B. Jano na makipag-suntukan kay Arlan
C. Arlan na huwag agawan si Jano

Pangangalaga sa Kalusugan

Aralin

WEEKS

5-6

I

Nasabi mo sa nakaraang aralin ang kakayahang labanan ang takot kapag may nambu-**bully**. Naipakita mo rin ito. Ipagpatuloy ang ganitong kakayahan.

Sa araling ito, pag-aaralan mo ang wastong pangangalaga sa iyong sarili. Napapanahon ito lalo na ngayong may COVID-19 pandemya. Malamang ay marami ka ng nabalitaan tungkol dito.

Sa pagtatapos nito, inaasahang naisakikilos mo ang mga paraan sa pananatili ng kalinisan, kalusugan at pag-iingat ng katawan.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Suriin ang bawat larawan. Tukuyin kung ito ay nagpapakita ng wastong paraan ng pagpapanatili ng kalinisan, kalusugan at pag-iingat ng katawan. Kung Oo ang iyong sagot, lagyan ng tsek (/) ang patlang. Lagyan ng ekis (X) kung Hindi.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

PIVOT 4A CALABARZON

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Pagtapatin ang Hanay A na nagpapakita ng pagpapanatili ng kalinisan, kalusugan at pag-iingat sa katawan at tamang larawan sa Hanay B. Isulat ang letra ng tamang sagot sa iyong kuwaderno.

Hanay A

1. Nagwawalis ako ng aming bakuran araw-araw.
2. Nagluluto si nanay ng masasarap at masusustansiyang pagkain.
3. Tinatakpan ko ang aking bibig kapag ako ay bumabahing.
4. Naliligo ako araw-araw.
5. Naglilinis ako ng tenga.

Hanay B

A.

B.

C.

D.

E.

F.

PIVOT 4A CALABARZON

Nasagot mo ba nang tama ang lahat ng mga larawan? Ano ano nga ba ang mga paraan upang mapanatili ang kalinisan, kalusugan at pag-iingat ng katawan? Ano ang dapat mong gawin sa mga paraang ito?

Bilang bata, kailangan mong pangalagaan ang iyong katawan. Maiiwasan mong magkasakit at magkaroon ng iba pang suliraning pangkalusugan. Kailangan mong maging malusog lalo na sa panahon ngayon na maraming nagkakasakit at namamatay dahil sa COVID-19.

Ilan sa mga halimbawang dapat mong gawin ay ang mga sumusunod:

- palagiang paghuhugas ng kamay
- paliligo araw-araw
- pagsusuot ng malinis na damit
- pagkain ng masusustansiyang pagkain
- paggising at pagtulog nang maaga
- paglilinis ng bahay at paligid

May naiisip ka pa bang ibang pamamaraan o halimbawa?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Maliban sa mga nakasulat sa itaas, ano ano pang pamamaraan ang naiisip mo upang mapanatili ang kalinisan, kalusugan at pag-iingat ng katawan? Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

Iba pang Pamamaraan

Nais mo bang malaman kung paano ito naipakikita sa totoong buhay? Basahin ang kuwento ng batang si Mal.

Ang Malinis na sa Mal

J. Lopo

Hindi inaasahan ng marami ang pagdating ng COVID 19. Tinawag na itong pandemya sapagkat naapektuhan nito ang halos lahat ng mga bansa sa buong mundo. Sa Pilipinas, libo-libong tao ang nagkakasakit dahil dito.

Bago magka-COVID, naglalaro ang magkakapatid na Mal, Anna at Kate tuwing walang pasok. Madalas sila sa labas ng bahay, sa may tabing ilog. Minsan ay umuuwi silang basa ang damit at marumi ang katawan.

Tuloy na silang kakain. Sarap na sarap sila sa **hotdog**, **fried chicken**, **French fries** at iba pang de latang ulam. Sanay silang nagkakamay upang mas masarap ang kain.

Isang araw, inaya ng nanay nilang si Aleng Marilyn na mag-usap silang lima. Ipinaliwanag niya ang ilang mga pagbabago sa nakagawian ng pamilya. Hindi na sila pinapayagang lumabas. Sa loob na lang ng bahay puwedeng maglaro. Bago ito, dapat ay tapos na silang maligo.

Nakapagsuot na rin ng malinis na damit. Kailangang tapos na ring basahin ang mga aralin.

Pinaghuhugas sila ng kamay ng mas madalas kaysa dati lalo na bago kumain. Tinitingnan ng nanay nila kung tama nila itong ginagawa. Tumutulong si Max sa Ate Kate niya sa pagliligpit ng mga pinagkainan. Pinupunasan din nila ang mesa ng basahang may sabon upang hindi dapuan ng langaw. Pinaghihiwalay din nila ang basurang nabubulok at di-nabubulok.

Sariwang gulay, isda at prutas na ang kinakain nila. Minsan na lamang ang karne. Umiinom sila ng walong basong tubig o higit pa sa isang araw. Umiinom din sila ng gatas sa gabi.

Tatlong beses silang nagsisipilyo: pagkagising, sa tanghali at bago matulog. Maaga silang natutulog sa gabi at gumigising sa umaga. Binawasan na rin ang oras sa paggamit ng **cellphone** at panunuod sa telebisyon.

Tulong-tulong din sila sa paglilinis ng bahay. Wina-walisan nila ng sahig araw-araw. Hindi sila nilalamok tulad ng kapitbahay nila. Nagkasakit tuloy ng **dengue** ang batang nakatira doon.

Hindi na natutuyuan ng pawis si Mal. Mabango siya palagi at malinis ang katawan.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Basahin ang bawat pahayag na hango sa kwento. Lagyan ng ang patlang kung ito ay wastong gawain sa pagpapanatili ng kalinisan at kalusugan ng pangangatawan. Lagyang naman ng kung Hindi. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

- _____ 1. Pinaghihiwa-hiwalay ng Pamilya Manalo ang mga basurang nabubulok at di-nabubulok.
- _____ 2. Madalas lumalabas ng bahay at naglalaro sa may tabing ilog ang magkakapatid noong wala pang COVID-19.
- _____ 3. Kumakain sila sa **hotdog, fried chicken, French fries** at iba pang de latang ulam.
- _____ 4. Maaga silang natutulog sa gabi at gumigising sa umaga.
- _____ 5. Tulong-tulong sila sa paglilinis ng bahay.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Ibahagi kung madalas, minsan o hindi mo nagagawa ang mga nakasaad na gawain. Markahan ng tsek (/) ang hanay ng napili mong sagot. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

Gawain	Madalas	Minsan	Hindi
1. Kaunting oras lang ang ginugugol ko sa paggamit ng cellphone at panunuod sa telebisyon.			
2. Umiinom ako ng walong basong tubig araw-araw.			
3. Nagsisipliyo ako ng tatlong beses sa isang araw.			
4. Kumakain ako ng sariwang isda, prutas at gulay.			
5. Naghuhugas ako ng kamay pagkatapos maglaro at bago kumain.			

Ang pangangalaga sa katawan at kalusugan ay mahalaga upang maiwasan ang sakit o karamdaman. Ito ang mabisang sandata upang magkaroon ng panlaban sa mga hindi nakikitang virus o mikrobyo.

Gawin at sundin ang mga pamamaraan upang ang malinis at malusog na pangangatawan ay makamtan.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 6: Piliin ang letra ng sagot na nagpapakita ng pangangalaga ng pangangatawan at kalusugan. Isulat ito sa iyong kuwaderno.

1. Mapananatili ang kalinisan at kalusugan ng katawan sa tulong ng
 - A. wastong pangangalaga
 - B. pagpapaalaga sa nanay
 - C. pagpapabaya
2. Nabalitaan mong maraming mga bata ang nagkakasakit ngayon. Makabubuting gawin mo ang
 - A. palagiang paglilinis ng katawan
 - B. pagkain ng kendi at tsokolate
 - C. paglalaro sa labas ng bahay
3. Binilinan ka ng iyong ama na huwag lalabas ng bahay dahil sa COVID-19. Pagkaalis niya, ikaw ay
 - A. lalabas upang maglaro
 - B. magmumukmok at iiyak
 - C. mag-aaral na lamang

Gawain sa Pagkatuto Bilang 7: Pumili ng isang gawain upang mapanatili ang kalinisan at kalusugan. Ipakita ito sa iyong magulang o kapatid at magpakuha ng larawan.

Pagsunod sa Tuntunin sa Tahanan

Aralin

I

WEEKS

7-8

Natutuhan mo at naipakita sa nakaraang aralin ang wastong mga gawain upang mapanatili ang kalinisan at kalusugan ng katawan.

Ngayon naman ay pag-aaralan mo ang iba't ibang patakaran sa inyong pamilya. Sa pagtatapos ng araling ito, inaasaahang ikaw ay nakapagpapakita ng pagsunod sa mga tuntunin at pamantayang itinakda sa loob ng tahanan.

May mga tuntunin ba sa inyong bahay na dapat sundin ng lahat? Sumusunod ka ba sa mga ito?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Suriin ang bawat pahayag. Lagyan ng tsek (/) kung ito ay maituturing na tuntunin sa tahanan at ekis (X) naman kung hindi. Ilagay ang sagot sa iyong kuwaderno.

- _____ 1. Gumising nang maaga o tama sa oras.
- _____ 2. Magpaalam muna bago gamitin ang bagay na hindi sa iyo.
- _____ 3. Dumaan sa tamang tawiran.
- _____ 4. Tumulong sa gawaing bahay.
- _____ 5. Magbayad ng tama at bilangin ang sukli.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2. Tukuyin kung ang larawan ay nagpapakita ng pagsunod sa tuntunin sa tahanan o hindi. Lagyan ng ☺ kung Oo at ☹ kung Hindi. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

1.

2.

3.

PIVOT 4A CALABARZON

4.

5.

E

Mayroon bang ipinatutupad na patakaran sa inyong tahanan?

Ang mga tuntunin o pamantayan ay mga tagubilin na ipinatutupad sa tahanan. Bawat isa ay may bahaging dapat gampanan. Kailangang alam ito ng bawat kasapi. Dapat ding pagkasunduan ito .

Basahin ang usapan ng magkaibigang Gino at Gina tungkol sa mga patakarang mayroon sa tahanan nila.

Hi Gina, tungkol sa mga ito ang tuntunin sa bahay namin: paggising at pagtulog nang maaga o tama sa oras, pagliligpit ng plato at iba pang pinagkainan, paliligo at paglilinis ng katawan araw-araw, pagsama o pagsali sa pagdarasal, pag-aalaga sa kapatid.

Ito naman ang sa amin, Gino: pag-aayos ng higaan bago matulog at pagkagising, pagpapaalam kung gagamit ng gamit ng iba, paggamit ng Po at Opo sa pakikipag-usap, pagtulong sa paglilinis ng bahay, pagsunod sa ipinag-uutos.

PIVOT 4A CALABARZON

Katulad ba ng kina Gino at Gina ang mga tuntuning dapat sundin sa inyong tahanan? Ano kaya ang pwedeng mangyari kung walang tuntunin o hindi ito nasusunod? Basahin mo ang kuwento tungkol kay Anton at kaniyang pamilya.

Ang Tuntunin kina Anton

J. Lopo

Blag! Blag! Blag!

Naghahagis na naman ng mga gamit ang tatay Rico ni Anton. Madalas na ganito ang tagpo sa loob ng bahay ng Pamilya Antonio. Sumisigaw din araw-araw ang kaniyang nanay.

“Ano ba naman kayo! Puro kalat na naman ang mga laruan. Ako pa rin ang magliligpit ng pinagkainan,” sigaw ni Ginang Rica.

Tuloy naman sa paglalaro na tila walang naririnig ang dalawa niyang kapatid, sina Angela at Angelo. Nakakalat ang mga laruan. Tahimik lang si Anton na nagbabasa ng mga aralin.

Pagkagising sa umaga, magluluto na ang kaniyang nanay. Paliliguan niya ang mga anak maliban kay Angelo. Siya din ang nagliligpit ng higaan, nagpupunas ng sahig at naglilinis ng bahay.

Habang nanonood ng telebisyon ang Tatay Rico nila, naglalaba naman ang kanilang nanay. Habang ginagawa ito ay binabantayan niya ang dalawang batang anak.

Gabi na rin silang natutulog. Hanggang alas-onse silang nanonood ng mga palabas. Ganitong oras din dumarating ang tatay nila galling sa pakikipag-inuman.

Minsan, nakita na lamang ni Anton na umiiyak nang tahimik ang kaniyang nanay. "Bakit po kayo umiiyak,"

"Wala ito, anak. Pagod lang si nanay," tugon ng ina.

"Alam ko pong nahihirapan na kayo, sagot ni Anton.

"Hindi ko na alam ang gagawin, anak," dagdag ng ina.

"Nabasa ko po sa aking aralin na mainam daw po na magkaroon tayo ng tuntunin sa tahanan. Baka po puwede natin itong gawin," tanong ng bata.

"Oo nga, magandang ideya yan," sabi ng ina. Halika, pag-usapan at pagkasunduan natin.

Matapos makagawa ng tuntunin ay naging maayos na ang pagsasama ng pamilya. Magkatuwang sina Tatay Rico at Nanay Rica sa mga gawain. Tumutulong na rin si Anton sa pagpapaligo at pagbabantay sa mga kapatid. Ang dalawang bata ay hindi na rin nagkakalat. Wala ng nag-aaway. Masaya na ang lahat.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Iguhit ang mga kahon at kulayan ng pula kung ayon ito sa iyong binasa. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

- ☐ 1. Madalas naghahagis ng gamit si tatay Rico.
- ☐ 2. Nagkalat ang mga laruan nina Angela at Angelo.
- ☐ 3. Si Ginang Rica ang gumagawa ng lahat ng gawaing bahay.
- ☐ 4. Dati pang may tuntuning sinusunod sina Anton
- ☐ 5. Naging solusyon ang paggawa ng tuntunin ng Pamilya

Antonio kaya naging masaya sila.

Napag-aralan mo na ang iba pang maaaring maging bahagi ng tuntunin sa tahanan. Kaya mo na bang gumawa ng bagong listahan o ayusin ang dating ipinatutupad na sa inyong tahanan?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Ano anong tuntunin ang gusto mong maipatupad at sundin ng lahat sa inyong pamilya? Mag-isip ng tatlo at isulat ang mga ito sa iyong kuwaderno. Iulat ito sa lahat habang ginagawa ang susunod na gawain.

Mungkahing Tuntunin

1. _____
2. _____
3. _____

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Kasama ang mga kasapi ng pamilya, bumuo ng mga tuntunin na inyong pagkakasunduan. Magsulat ng lima hanggang sampung patakaran. Ipagawa ito sa marunong sumulat. Lagdaan ito ng lahat ng miyembro. Ipaskil ito sa bahagi ng bahay na makikita ng lahat.

Mga Tuntunin

PIVOT 4A CALABARZON

Ang Aking Munting Ambag

J. Lopo

Doon po sa amin, isang munting tahanan
May mga tuntunin at mga pamantayan
Bawat isa ay kabilang, lahat nagtutulungan
Lahat ng mga itinakda, tinutupad iyan.

Oras ng pagtulog, mas maaga sa alas-diyes
Sa pag-gising naman ay dapat alas-sais
Mga ginamit sa pagtulog, akin ding ini-imis
Tumutulong kay nanay tuwing siya'y nagwawalis.

Sa paghahanda ng pagkain kami ay tulungan
Kasali din ako sa paghuhugas ng pinagkainan
Ang sahig at mesang marumi ay aking nililinis
Mga basura ay itinatapon sa tamang lalagyan.

Sa pakikipag-usap, Po at Opo ang aking gamit
Kapag may inuutos, agad akong lumalapit
Sumusunod nang kusa at hindi na pinipilit
'Yan ang aking ambag sa pamilya'y may malasakit.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 6: Pag-isipan kung ang gawaing nabanggit sa tula ay pagpapakita ng pagsunod sa tuntunin sa tahanan. Isulat ang Tama kun Oo at Mali naman kung Hindi. Isulat ang sagot sa iyong kuwaderno.

- ____ 1. Pag-gising bago o tuwing alas-sais.
- ____ 2. Pagliligpit ng mga ginamit sa pagtulog.
- ____ 3. Pagtulong sa paghahanda ng pagkain.
- ____ 4. Pakikipag-usap gamit ang Po at Opo.
- ____ 5. Kusang pagsunod sa ipinag-uutos.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 7: Ano anong tuntunin sa tahanan ang hindi mo nasusunod? Isulat ang mga ito at ipangakong susundin na ang mga ito. Gawin ito sa iyong kuwaderno.

Ako si _____. Ang mga tuntunin na hindi ko nasusunod sa aming tahanan ay _____
Nangangako ako na mula ngayon ay _____

Kailangang magkaroon ng tuntunin at pamantayan sa tahanan. Mayroon pang iba't ibang tagubilin sa iyong pamilya na dapat mong sundin.

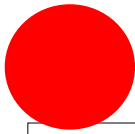
Mahalagang tuparin mo ang iyong mga tungkulin upang mapanatili ang kaayusan, katahimikan at masayang pagsasama ng inyong pamilya. Maging mabuti at masunuring bata.

PIVOT 4A CALABARZON

Gawain sa Pagkatuto Bilang 8: Sagutin ang mga katanungan. Isulat ang letra ng tamang sagot. Ilagay ang sagot sa iyong kuwaderno.

- ____ 1. Upang maging malinaw ang mga tuntunin, dapat itong
- A. pagpasyahan ng lahat
 - B. ipaliwanag sa lahat
 - C. lahat ng nabanggit
- ____ 2. Ang pagsunod sa tuntunin ay naipakikita mo kung ikaw ay
- A. patagong lumalabas ng bahay
 - B. nag-aaral ng mga aralin
 - C. nagmamaktol tuwing inuutusan
- ____ 3. Ang mga sumusunod ay mga halibawa ng wastong tuntunin sa bahay, maliban sa
- A. maaaring kumain nang hiwa-hiwalay
 - B. sama-samang pagdarasal
 - C. pagtutulungan sa paglilinis ng bahay
- ____ 4. Napagkasunduan ninyo na ikaw ang maghuhugas ng pinagkainan ngayong araw. Hindi mo pa tapos ang modyul na iyong binabasa. Kailangan mo itong tapusin kaya
- A. sasabihin mo na hindi ka puwedeng maghugas
 - B. maghuhugas pa rin habang naiinis
 - C. maghuhugas pa rin at mag-aaral pagkatapos
- ____ 5. Palaging hindi sinusunod ng bunso mong kapatid ang napagkasunduan tuntunin kaya
- A. aawayin siya nang paulit-ulit
 - B. isusumbong siya sa nanay o tayay
 - C. kakausapin siya at papaalalahanan

Susi sa Pagwawasto

Weeks 1-2

D 3. / 2. X 1. / Susi sa pagwawasto 1		E 5. 4. 3. 2. 1. Susi sa pagwawasto		A 5. TAMA 4. TAMA 3. MALI 2. MALI 1. TAMA Susi sa pagwawasto 7		5. B 4. A 3. C 2. B 1. C Susi sa pagwawasto 8	
--	--	--	--	---	--	--	--

Week 3

D 5. paggunit 4. pagsayaw 3. paglalaro 2. pag-awit 1. paghugtog Susi sa pagwawasto 1

Week 3

D 5. Masaya 4. malungkot 3. masayab 2. takot 1. masaya Susi sa pagwawasto 2 EMOSYON PASYA	3. X 2. / 1. / Susi sa pagwawasto 4	A 5. A 4. C 3. A 2. C 1. B Susi sa pagwawasto 5
--	--	--

Week 4

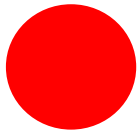
I 3. 6 2. 3 1. 1 Susi sa pagwawasto 1	A 5. C 4. B 3. B 2. C 1. A Susi sa pagwawasto 4
--	--

Weeks 5-6

I 5. X 4. / 3. X 2. X 1. / Susi sa pagwawasto 1	5. F 4. B 3. D 2. A 1. E Susi sa pagwawasto 2	D 5. 4. 3. 2. 1. Susi sa pagwawasto 4	A C A A Susi sa pagwawasto 6
--	--	--	---

Weeks 7-8

I 5. X 4. / 3. X 2. / 1. / Susi sa pagwawasto	D 5. Tama 4. Tama 3. Tama 2. Tama 1. Tama Susi sa pagwawasto 4	E 5. 4. 3. 2. 1. Susi sa pagwawasto 1	A 5. C 4. C 3. A 2. B 1. C Susi sa pagwawasto 6
--	---	--	--

Sanggunian

Biglete, et. al. 2013. *Edukasyon sa Pagpapakatao Ikalawang Baitang*. Pasig City: Department of Education Instructional Materials Council Secretariat (DepEd IMCS).

Department of Education. 2016. "K to 12 Edukasyon sa Pagpapakatao Gabay Pangkurikulum." *lrmds.deped.gov.ph*. May. Accessed April 2, 2020. <https://lrmds.deped.gov.ph/detail/5451>.

Department of Education. 2020. Most Essential Learning Competencies in Edukasyon sa Pagpapakatao.

PAG-AARI NG PAMAHALAAN
HINDI IPINAGBIBILI

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education Region 4A CALABARZON

Office Address: Gate 2, Karangalan Village, Cainta, Rizal

Landline: 02-8682-5773, locals 420/421

Email Address: lrmd.calabarzon@deped.gov.ph

